

C. Iulius Caesar, Commentariorum belli Gallici libri septem, 1, 1–4

Gallia est omnis¹ divisa² in partes tres, quarum³ unam incolunt Belgae, aliam⁴ Aquitani, tertiam⁵ qui ipsorum lingua Celtae, nostra Galli appellantur. Hi omnes lingua, institutis⁶, legibus inter se differunt. Gallos ab Aquitanis Garunna flumen, a Belgis Matrona et Sequana dividit.⁷ Horum omnium fortissimi sunt Belgae, propterea quod⁸ a cultu atque humanitate⁹ provinciae¹⁰ longissime absunt¹¹ minime que ad eos mercatores saepe commeant atque ea, quae ad effeminandos animos pertinent¹², important proximique¹³ sunt Germanis, qui trans Rhenum incolunt¹⁴, quibus cum continenter bellum gerunt. Qua de causa¹⁵ Helvetii quoque reliquos Gallos virtute praecedunt, quod fere cotidianis proeliis cum¹⁶ Germanis contendunt, cum aut suis finibus eos prohibent¹⁷ aut ipsi in eorum finibus bellum gerunt.

(Poznámky převzaty z: Pech, Jiří. *Latinská čítanka : nejen pro gymnázia*. Vyd. 1. Voznice : Leda, 2006. ISBN 807335067X. s. 16)

¹ Gallia omnis - celá Galie, Galie jako celek

² divisa est - je rozdělena: ind. pf. zde stav trvající v přítomnosti

³ quarum - z nichž: gen. celkový

⁴ alius, a, ud - druhý

⁵ serad' (tertiam partem incolunt ii,) qui appellantur ipsorum linguā (vlastním jazykem) Celtae

⁶ zřízením

⁷ odděluje

⁸ propterea quod - protože

⁹ cultus atque humanitas - jemná vzdělanost: hendiadys

¹⁰ gen. sg.; míní se tím Gallia Noarbonensis

¹¹ longissime absuntab - jsou nejdále od

¹² quae pertinent ad effeminandos animos (= eos) - co přispívá k jejich zchoulostivování

¹³ sunt proximi Germanis - sousedí s Germány

¹⁴ incolo, ere - sídlit, bydlet: zde intranzitivně - nepřechodně

¹⁵ Qua de causa - z toho důvodu, proto

¹⁶ tím, že; neboť: cum identicum - ztotožňovací

¹⁷ prohibere suis finibus - odvracet od svého území